

UDENRIGSMINISTERIET

Den 18. oktober 2004

Udenrigsudvalgets spørgsmål

20 af 25. oktober 2004 om
udviklingsbistand

Spørgsmål nr. 20:

”Vil ministeren give en oversigt over ændringer i DAC-kriterierne (kriterierne for, hvilke aktiviteter der ifølge DAC kan kategoriseres som udviklingsbistand) siden 1963, hvor Danmark kom i DAC?”

Svar:

Udenrigsministeriet har ved henvendelse til OECD-DAC-sekretariatet fået følgende oplysninger:

Indtil 1969 omfattede OECD's Udviklingskomité (DAC) opgørelser de offentlige og private pengestrømme, som var relevante for udvikling, uden der fandtes en specifik kategori for udviklingsbistand.

I 1969 indførtes specifikke DAC-kriterier for offentlig udviklingsbistand (ODA) for at sikre, at de bidrag, der blev registreret som ODA, har et klart udviklingsmæssigt sigte. Der blev efterfølgende udført en beregning af udviklingsbistanden fra før 1969 på grundlag af eksisterende rapporter.

DAC-kriterierne for ODA blev revurderet i 1972 (bløde lån skulle rumme et nøjere fastlagt element af tilskud). DAC-kriterierne for ODA er herefter stort set i princippet uændrede til i dag.

ODA omfatter pengestrømme til lande og territorier opført i første del af DAC-listen over udviklingslande og til multilaterale institutioner. Der er kun tale om midler ydet af officielle organer, og hvor den enkelte transaktion primært ydes for at fremme økonomisk udvikling og velfærd hos modtageren. Ydelsen skal være af bistandsmæssig karakter og rumme et tilskudselement på mindst 25 %. Teknisk bistand er omfattet, hvorimod militær bistand ikke er omfattet.

Ved forskellige lejligheder har DAC overvejet og præciseret, hvilke ydelser der falder ind under denne afgrænsning af ODA. Der er således sket en løbende præcisering af, hvad der kan regnes med som ODA, og hvad der falder udenfor. Det er i dette lys, at man eksempelvis skal se drøftelserne på DAC-mødet den 15.-16. maj d.å. om anvendelse af nettoprincip ved indregning af grønne klimaprojekter - de såkaldte CDM-projekter - og præcisering af indrapporteringskriterier på sikkerheds- og konfliktområdet.

Blandt de mere betydningsfulde DAC-beslutninger, om hvilke ydelser der kan medregnes til ODA kan nævnes:

- aftaler i 1974 og 1979 om administrative omkostninger i forbindelse med bistandsprogrammer under ODA;
- beslutningen i 1982/83 om at tillade, at visse omkostninger i forbindelse med flygtninges overførsel til donorlande skal tælle som ODA i de første 12 måneder af flygtningens ophold;
- udarbejdelse af retningslinier i 1984, hvorefter de officielle tilskud til uddannelse af statsborgere fra udviklingslande i donorlandene kan medregnes i ODA;
- DACs retningslinier i 1987 om betingelserne hvorunder gaveelementet i blandede kreditter kan blive betragtet som ODA;
- fra 1993 kan eftergivelsen af gæld, som oprindeligt skyldtes militære formål, ikke medregnes.

DAC-beslutninger om hvilke lande, der er berettigede til at modtage udviklingsbistand (første del af DAC-listen), påvirker også, hvad der kan medregnes som ODA. Kina blev eksempelvis optaget på første del af denne liste i 1980, hvorimod f.eks. de franske oversøiske departementer blev fjernet fra listen i 1992. Mht. DAC-registrering af multilateral bistand foretages en årlig revision af oversigten over organisationer, hvis mandater og virke lever op til ODA-kriterierne mht. at have ”økonomisk udvikling og udviklingslandenes velfærd som hovedformål.”